

Tractats de la Unió Europea i Carta dels drets fonamentals
<<http://www.parlament.cat/document/activitat/150220.pdf>>

TRACTAT DE FUNCIONAMENT DE LA UNIÓ EUROPEA. Art. 4.3, 173.1, 179-190

Article 4

3. En els àmbits de la recerca, del desenvolupament tecnològic i de l'espai, la Unió té competència per a dur a terme accions, i particularment per a definir i desenvolupar programes, sense que l'exercici d'aquesta competència pugui tenir l'efecte d'impedir als estats membres d'exercir llur competència.

Article 173

(antic article 157 TCE)

1. La Unió i els estats membres vetllen perquè es garanteixin les condicions necessàries per a la competitivitat de la indústria de la Unió.

Amb aquesta finalitat, d'acord amb un sistema de mercats oberts i competitius, llur acció té com a objectiu:

(...)

— afavorir un millor aprofitament del potencial industrial de les polítiques d'innovació, de recerca i de desenvolupament tecnològic.

TÍTOL XIX

RECERCA I DESENVOLUPAMENT TECNOLÒGIC I ESPAI

Article 179

(antic article 163 TCE)

1. La Unió té com a objectiu reforçar les seves bases científiques i tecnològiques per mitjà de la realització d'un espai europeu de la recerca en què els investigadors, els coneixements científics i les tecnologies circulin lliurement, promoure el desenvolupament de la seva competitivitat, inclosa la de la indústria, i fomentar les accions de recerca que es considerin necessàries en virtut dels altres capítols dels tractats.

2. Amb aquesta finalitat, la Unió fomenta en tot el seu territori els esforços de recerca i desenvolupament tecnològic d'alta qualitat a càrrec de les empreses, incloses les petites i mitjanes empreses, els centres de recerca i les universitats i dona suport a llurs esforços de cooperació, amb l'objectiu, sobretot, de permetre als investigadors de cooperar lliurement més enllà de les fronteres i a les empreses d'explotar plenament les potencialitats del mercat interior per mitjà, particularment, de l'obertura de la contractació pública nacional, de la definició de normes comunes i de la supressió dels obstacles jurídics i fiscals a aquesta cooperació.

3. Totes les accions de la Unió en l'àmbit de la recerca i del desenvolupament tecnològic acordades a l'empara dels tractats, incloses les accions de demostració, es decideixen i s'executen d'acord amb les disposicions d'aquest títol.

Article 180

(antic article 164 TCE)

Per a assolir els objectius esmentats, la Unió duu a terme les accions següents, que complementen les accions empreses dins els estats membres:

- a) execució de programes de recerca, de desenvolupament tecnològic i de demostració, que promoguin la cooperació amb les empreses, els centres de recerca i les universitats, i la d'aquests organismes entre ells;
- b) promoció de la cooperació en matèria de recerca, de desenvolupament tecnològic i de demostració de la Unió amb els països tercers i les organitzacions internacionals;
- c) difusió i valoració dels resultats de les activitats en matèria de recerca, desenvolupament tecnològic i demostració de la Unió;
- d) impuls de la formació i de la mobilitat dels investigadors de la Unió.

Article 181

(antic article 165 TCE)

1. La Unió i els estats membres coordinen llur acció en matèria de recerca i de desenvolupament tecnològic amb la finalitat de garantir la coherència recíproca de les polítiques nacionals i de la política de la Unió.
2. La Comissió, en col·laboració estreta amb els estats membres, pot adoptar qualsevol iniciativa que sigui útil per a promoure la coordinació a què fa referència l'apartat 1, particularment amb vista a establir orientacions i indicadors, a organitzar l'intercanvi de millors pràctiques i a preparar els elements necessaris per al control i l'avaluació periòdics. El Parlament Europeu n'és informat complidament.

Article 182

(antic article 166 TCE)

1. El Parlament Europeu i el Consell, pronunciant-se de conformitat amb el procediment legislatiu ordinari i amb la consulta prèvia al Comitè Econòmic i Social, estableixen un programa marc pluriennal, que conté el conjunt de les accions de la Unió.

El programa marc:

- fixa els objectius científics i tecnològics a assolir per mitjà de les accions a què fa referència l'article 180 i les prioritats corresponents;
- indica les línies generals d'aquestes accions;
- fixa l'import global màxim i les modalitats de participació financera de la Unió en el programa marc, i també les quotes respectives de cadascuna de les accions projectades.

2. El programa marc és adaptat o completat en funció de l'evolució de les situacions.

3. El programa marc és executat per mitjà de programes específics desenvolupats en l'àmbit de cadascuna de les accions. Cada programa específic precisa les modalitats de realització, en fixa la durada i preveu els mitjans que s'estimin necessaris. La suma dels imports estimats necessaris, fixats pels programes específics, no pot superar l'import global màxim fixat per al programa marc i per a cada acció.

4. El Consell, pronunciant-se de conformitat amb un procediment legislatiu especial, i amb la consulta prèvia al Parlament Europeu i al Comitè Econòmic i Social, estableix els programes específics.

5. Com a complement de les accions previstes en el programa marc pluriennal, el Parlament Europeu i el Consell, pronunciant-se de conformitat amb el procediment legislatiu ordinari i amb la consulta prèvia al Comitè Econòmic i Social, estableixen les mesures necessàries per a l'execució de l'espai europeu de recerca.

Article 183

(antic article 167 TCE)

Per a l'execució del programa marc pluriennal, la Unió:

- fixa les normes de participació de les empreses, dels centres de recerca i de les universitats;
- fixa les normes aplicables a la difusió dels resultats de la recerca.

Article 184

(antic article 168 TCE)

En l'execució del programa marc pluriennal es poden decidir programes complementaris en què només participin alguns estats membres, els quals n'asseguren el finançament, sens perjudici d'una eventual participació de la Unió.

La Unió estableix les normes aplicables als programes complementaris, particularment en matèria de difusió dels coneixements i d'accés d'altres estats membres.

Article 185

(antic article 169 TCE)

En l'execució del programa marc pluriennal, la Unió pot preveure, de comú acord amb els estats membres de què es tracti, una participació en programes de recerca i desenvolupament empresos per diversos estats membres, inclosa la participació en les estructures creades per a l'execució d'aquests programes.

Article 186

(antic article 170 TCE)

En l'execució del programa marc pluriennal, la Unió pot preveure una cooperació en matèria de recerca, de desenvolupament tecnològic i de demostració de la Unió amb països tercers o amb organitzacions internacionals.

Les modalitats d'aquesta cooperació poden ésser objecte d'acords entre la Unió i les terceres parts de què es tracti.

Article 187

(antic article 171 TCE)

La Unió pot crear empreses comunes o qualsevol altra estructura necessària per a la bona execució dels programes de recerca, de desenvolupament tecnològic i de demostració de la Unió.

Article 188

(antic article 172 TCE)

El Consell, a proposta de la Comissió i amb la consulta prèvia al Parlament Europeu i al Comitè Econòmic i Social, estableix les disposicions a què fa referència l'article 187.

El Parlament Europeu i el Consell, pronunciant-se de conformitat amb el procediment legislatiu ordinari i amb la consulta prèvia al Comitè Econòmic i Social, estableixen les disposicions a què fan referència els articles 183, 184 i 185. L'adopció dels programes complementaris requereix l'acord dels estats membres de què es tracti.

Article 189

1. A fi de promoure el progrés científic i tècnic, la competitivitat industrial i l'execució de les seves polítiques, la Unió elabora una política espacial europea. Amb aquesta finalitat, pot fomentar iniciatives comunes, donar suport a la recerca i el desenvolupament tecnològic i coordinar els esforços necessaris per a l'exploració i la utilització de l'espai.
2. Per a contribuir a l'assoliment dels objectius a què fa referència l'apartat 1, el Parlament Europeu i el Consell, pronunciant-se de conformitat amb el procediment legislatiu ordinari, estableixen les mesures necessàries, que poden adoptar la forma d'un programa espacial europeu, amb exclusió de qualsevol harmonització de les disposicions legislatives i reglamentàries dels estats membres.
3. La Unió estableix les relacions que siguin pertinents amb l'Agència Espacial Europea.
4. Aquest article s'entén sens perjudici de les altres disposicions d'aquest títol.

Article 190

(antic article 173 TCE)

A l'inici de cada any, la Comissió presenta un informe al Parlament Europeu i al Consell. Aquest informe té per objecte, particularment, les activitats dutes a terme en matèria de recerca i de desenvolupament tecnològic i de difusió dels resultats durant l'any precedent, i també el programa de treball de l'any en curs.

Declaracions

34. Declaració sobre l'article 179 del Tractat de funcionament de la Unió Europea

La Conferència acorda que l'acció de la Unió en l'àmbit de la recerca i el desenvolupament tecnològic tindrà en compte degudament les orientacions i opcions fonamentals contingudes en les polítiques de recerca dels estats membres.

Carta dels drets fonamentals. Art. 13

Article 13

Llibertat de les arts i de les ciències

Les arts i la recerca científica són lliures. Es respecta la llibertat de càtedra.